

Citiți lecția din manual: *Studiu de caz: Generația pașoptistă. Programe și consecințe ale revoluției.*

Studiu de caz: Generația pașoptistă

1. Cauze și forțe participante

- 1843 - s-a format societatea secretă *Frăția*, alcătuită din tineri intelectuali cu studii la universități din Europa (*bonjouristi*), scopul declarat fiind declanșarea unei revoluții pentru înlăturarea regimului politic din Principatele Române și crearea unui stat național modern;
- 12 ianuarie 1848 - la Palermo (Italia), a fost declanșat valul revoluționar european („*primăvara popoarelor*”) ⇒ a cuprins Franța, spațiul germanic, Imperiul Austriac și Principatele Române;
- 1848-1849 - cauzele revoluției din spațiul românesc au fost următoarele: asuprirea străină; Regulamentele Organice; nerespectarea autonomiei interne (Transilvania); absența drepturilor și libertăților cetățenești;
- forțele participante la revoluție au fost următoarele: tinerii intelectuali, burghezia și țărănimea.

2. Desfășurarea revoluției

I. Moldova:

- 27 martie 1848 - la Iași, liderii revoluționari Vasile Alecsandri, Mihail Kogălniceanu, Alexandru Ioan Cuza, Costache Negri, Alecu Russo și Lascăr Rosetti au alcătuit programul *Petițiunea-Proclamație*: desființarea cenzurii, reforma învățământului și îmbunătățirea situației țăranilor;
- domnul Mihail Sturdza a reprimat cu brutalitate mișcarea ⇒ sfârșitul revoluției din Moldova.

II. Țara Românească:

- mai 1848 - la București, a fost creat un Comitet revoluționar, format din Nicolae Bălcescu, Ion Ghica, Ion C. Brătianu, Constantin Alexandru Rosetti, frații Golescu și Ion Heliade Rădulescu;
- 9 iunie - la Islaz, s-a citit programul *Proclamația*, cele mai importante cereri fiind următoarele: respectarea autonomiei, domn ales pe 5 ani, Adunare Constituantă, desființarea cenzurii, eliminarea privilegiilor feudale și împrumutarea țăranilor cu despăgubire;
- 11 iunie - la București, a început revoluția, domnitorul Gheorghe Bibescu (1843-1848) a fost de acord cu cererile revoluționarilor ⇒ 13 iunie - Bibescu a abdicat și s-a refugiat în Transilvania;
- 14 iunie - Guvernul Provizoriu al Țării Românești a adoptat mai multe măsuri: au fost abolite rangurile boierești, s-a format „*o comisie a proprietății*” și s-a constituit o forță de apărare;
- iulie - Imperiul Otoman, presat de ruși, a hotărât să intervină militar pentru a reprima revoluția;
- 13 septembrie - turcii au ocupat Bucureștiul (în Dealu Spirii, înfrângerea pompierilor conduși de Pavel Zăgănescu), mulți lideri revoluționari fiind arestați ⇒ sfârșitul revoluției din Țara Românească.

III. Transilvania:

- martie 1848 - la Budapesta, a început revoluția maghiară, forțele ungare au format un guvern provizoriu condus de Lajos Kossuth (1848-1849: a dorit să refacă Ungaria Mare medievală);
- 18 aprilie - la Blaj, liderii românilor din Transilvania (Simion Bărnuțiu, Andrei Șaguna, Avram Iancu și George Barițiu) au hotărât convocarea unei Mari Adunări Naționale;
- 3-5 mai - Marea Adunare Națională de la Blaj a aprobat *Petițiunea Națională*: autonomia națiunii române și egalitate în drepturi cu celelalte naționalități, independența Bisericii române, învățământ românesc și respingerea anexării Transilvaniei la Ungaria ⇒ septembrie - în Munții Apuseni, Avram Iancu a organizat apărarea împotriva gărzilor maghiare;
- 1 august - la Șiria, maghiarii au fost învinși de austrieci ⇒ sfârșitul revoluției din Transilvania.

3. Urmări

- revoluțiile din spațiul românesc au demonstrat necesitatea modernizării societății, au contribuit la dezvoltarea conștiinței naționale și au ridicat problema unirii, precum și pe cea a independenței.

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

<https://www.youtube.com/watch?v=veh3zJ6iOoE>

<https://www.youtube.com/watch?v=2oXBHQPVPT0>

Fișă de lucru: Studiu de caz: Generația pașoptistă

Citiți cu atenție textele de mai jos, și apoi răspundeți la următoarele cerințe:

A. „Revoluția europeană a fost ocazia, iar nu cauza revoluției române. Cauza ei se pierde în zilele veacurilor. Uneltitorii ei sunt optsprezece veacuri de trude, suferinți și lucrare a poporului român asupra lui însuși.”

(Nicolae Bălcescu, *Despre Revoluția de la 1848*)

B. „Poporul român decretă:
Independența administrativă și legislativă a Țării Românești;
Adunare generală compusă din reprezentanți ai tuturor stărilor societății;
Domn responsabil ales pe cinci ani;
Libertatea absolută a tiparului;
Emancipația clăcașilor, ce se fac proprietari prin despăgubire;
Instrucție egală și întreagă pentru tot românul de amândouă sexele.”

(*Proclamația de la Islaz*)

1. Menționați, pe baza sursei A, cauza revoluției române.

2. Prezentați, pe baza sursei B, revendicarea privind statutul politico-juridic dorit pentru Țara Românească.

3. Precizați rolul îndeplinit de *Proclamația de la Islaz* în timpul revoluției române de la 1848 din Țara Românească.

4. Explicați motivele pentru care toate documentele programatice ale revoluției de la 1848 din Principatele Române au exprimat revendicări cu privire la rezolvarea problemei țărănești.

BIBLIOGRAFIE:

1. Soare, Aurel Constantin, Cojocaru, Daniela Ana, Grozav, Gabriel, Pavelescu, Alina, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Art Klett, București, 2020.
2. Stoica, Stan (coordonator), Băluțoiu, Valentin, Becheru, Dragoș Sebastian, Bilcea, Valentina, Bondar, Ancuța, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura CD Press, București, 2020.
3. Gheorghe, Maria Mariana, Săvuță, Irina Ema, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Litera, București, 2020.
4. Bărbulescu, Mihai, Deletant, Dennis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Teodor, Pompiliu, *Istoria României*, Editura Corint Educațional, București, 2014.
5. Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2008.
6. Bulei, Ion, *O istorie ilustrată a românilor*, Editura Litera, București, 2018.
7. Djuvara, Neagu, *O scurtă istorie ilustrată a românilor*, Editura Humanitas, 2013.
8. Hitchins, Keith, *Românii: 1774-1866*, Editura Humanitas, București, 2018.
9. Isar, Nicolae, *Istoria modernă a românilor: 1774/1784-1918*, Editura Universitară, București, 2006.
10. Damean, Sorin Liviu, Oncescu, Iulian, *O istorie a românilor de la Tudor Vladimirescu la Marea Unire (1821-1918)*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2015.

